

METODOLOGIA DE L'ESTADÍSTICA DE MATRIMONIS

1. Introducció

L'Estadística de matrimonis està inclosa en les estadístiques del Moviment natural de la població (MNP), les quals tenen com a principal objectiu conèixer el nombre de naixements, matrimonis i defuncions que tenen lloc al territori espanyol, així com les principals característiques relatives a aquests fenòmens demogràfics.

L'IBESTAT disposa de les microdades dels tres esdeveniments des del 1986 fruit del conveni de col·laboració subscrit amb l'Institut Nacional d'Estadística (INE) el 1985 i ratificat fins avui. En aquest conveni, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears es compromet a participar en els treballs relacionats amb els processos de depuració dels fitxers del MNP.

2. Unitat estadística

La unitat d'observació són els matrimonis produïts en territori nacional.

3. Àmbits de l'estadística

3.1. Àmbit poblacional

La població objecte d'estudi són els matrimonis amb residència a la comunitat autònoma de les Illes Balears, i també s'inclouen tots els matrimonis que s'hi celebren amb independència del lloc d'origen o residència dels cònjuges. No es recullen els matrimonis de cònjuges espanyols o residents a Espanya que tenen lloc fora d'Espanya.

3.2. Àmbit territorial

Els matrimonis produïts en territori nacional, en concret, els matrimonis de cònjuges residents a les Illes Balears i els esdevinguts a les Illes Balears.

3.3. Àmbit temporal

Les dades es refereixen a l'any natural objecte de l'estadística.

4. Matrimonis i tractament estadístic

Quan es produeix un dels tres successos demogràfics (naixement, matrimoni i defunció), la llei estableix l'obligatorietat d'inscriure'l en els llibres corresponents dels registres civils que hi ha a tots els municipis del territori espanyol.

Els cònjuges o, si escau, les persones que els representin han d'emplenar els qüestionaris i presentar-los a l'oficina municipal del Registre Civil on s'emplena l'apartat que es refereix a les dades de la inscripció del succés al llibre del Registre Civil. Els encarregats del Registre Civil envien els butlletins, amb una periodicitat mensual, a les delegacions provincials de l'INE les quals, després de gravar les dades, obtenen un fitxer provisional. Aquest fitxer es remet a les oficines d'estadístiques de les comunitats autònomes, si hi ha conveni, o als serveis centrals de l'INE. En el cas de les Illes Balears, a l'IBESTAT es depuren les dades amb l'objectiu de corregir errors i millorar la qualitat de la informació. Els fitxers ja validats s'envien als serveis centrals de l'INE, el qual genera un fitxer definitiu a partir del qual el mateix INE i les oficines d'estadística de les comunitats autònomes publiquen les dades anuals.

La informació recollida durant la llarga trajectòria d'aquesta estadística ha experimentat algunes modificacions. El 1975 es va establir que el nombre de matrimonis celebrats en un territori es comptabilitzaria a partir del lloc de residència previst del matrimoni i no a partir del lloc de la inscripció com es feia fins aleshores. Un altre canvi important es va produir en aprovar-se la Llei 13/2005, d'1 de juliol, per la qual es modifica el Codi civil en matèria de dret a contraure matrimoni, que permet que el matrimoni se celebri entre persones del mateix sexe o diferent, amb plenitud i igualtat de drets i obligacions qualsevol que en sigui la composició. En el butlletí estadístic es va introduir la variable sexe de cadascun dels contraents. Per tant, a partir del segon semestre de 2005 l'Estadística de matrimonis recull tots els matrimonis inscrits en el Registre Civil independentment que siguin entre persones del mateix sexe o diferent.

La informació de l'Estadística de matrimonis té l'origen en l'acte administratiu d'inscripció en el Registre Civil. Les dades es recullen a través de dues fonts:

- Des d'octubre de 2019, en els registres civils informatitzats, la informació s'obté a través dels fitxers de matrimonis que remet la Direcció General de Seguretat Jurídica i Fe Pública gràcies a la implantació de l'aplicació d'INFOREG/DICIREG.
- En els registres civils que no estan informatitzats, la informació es recull a través del butlletí estadístic de matrimoni (BEM). Aquest document l'emplenen els cònjuges, o si no és possible l'encarregat del Registre Civil.

El BEM va canviar el contingut el mes de juliol de 2005 per tal d'adaptar-se a la darrera modificació de la Llei 13/2005. Posteriorment, el butlletí va canviar el format i el contingut l'1 de gener de 2008. En aquest nou butlletí es va modificar el format per adaptar-lo igualment a les tècniques de gravació mitjançant reconeixement òptic de caràcters (OCR) i s'hi van incorporar noves variables com ara el nivell d'estudis dels contraents, el número de document d'identitat (DNI, passaport, NIE) dels contraents, l'adquisició de nacionalitat, etc.

5. Definició de conceptes

Matrimoni: unió estable entre dues persones, com a producte de l'acord de voluntats d'ambdues, manifestat externament amb les formalitats legalment establertes.

Forma de celebració: es distingeix entre una celebració exclusivament civil o religiosa (catòlica o altres religions).

Composició del matrimoni: segons la Llei 13/2005, es permet que el matrimoni se celebri entre persones del mateix sexe o diferent, amb plenitud i igualtat de drets i obligacions qualsevol que en sigui la composició.

Estat civil previ: l'estat civil legal es defineix com aquell que té cada individu d'acord amb la legislació matrimonial (o els usos matrimonials) del país (és a dir, la situació legal). Aquesta variable fa referència a l'estat civil anterior al matrimoni (solter, vidu o divorciat).

Residència habitual: lloc on una persona passa normalment els períodes diaris de descans, sense tenir en compte les absències temporals per viatges de lleure, vacances, visites a familiars i amics, negocis, tractament mèdic o pelegrinatge religiós.

Sexe: sexe biològic de la persona.

Edat: edat en anys complerts dels cònjuges en el moment del matrimoni.

Nacionalitat: vincle jurídic particular entre la persona i el seu estat, adquirit mitjançant naixement, naturalització, declaració, opció, matrimoni i altres fórmules d'acord amb la legislació nacional.

Nacionalitat relativa dels cònjuges: relació entre la nacionalitat dels cònjuges en el moment del matrimoni. Una persona pot tenir més d'una nacionalitat.

País de naixement: lloc o país on es va produir el naixement.

Lloc de naixement dels cònjuges: relació entre els llocs on han nascut els cònjuges, és a dir, el lloc de naixement d'un cònjuge respecte de l'altre.

Nivell educatiu: nivell educatiu més alt d'un programa d'educació completat amb èxit.

Ocupació: ocupació o càrrec exercit que du a terme un conjunt de tasques i funcions.

Activitat: estat laboral principal dels cònjuges en el moment del matrimoni. Cobreix l'ocupació (desglossament a temps complet / temps parcial), l'atur i les diverses raons per a la inactivitat.

6. Publicació de resultats

La difusió dels resultats de l'Estadística de matrimonis està orientada a proporcionar les característiques del model de nupcialitat segons illes i àmbits territorials inferiors: comarca estadística, municipi i barris de Palma.

S'ofereix un tipus de publicació dedicada específicament a la dada anual que conté l'explotació estadística dels fitxers corresponents a un període anual del nombre de matrimonis amb residència a la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Els resultats es publiquen anualment al web de l'IBESTAT, amb sèries anuals des de 1986, llevat d'algunes excepcions.

En la publicació es distingeixen els principals resultats i els resultats detallats. Dins els resultats detallats es publiquen els següents:

- 2.1. Tots els matrimonis per anys
- 2.2. Matrimonis de diferent sexe segons illa de residència i any
- 2.3. Matrimonis del mateix sexe segons illa de residència i any. Des de 2006
- 2.4. Matrimonis inscrits a les Illes Balears segons illa d'inscripció i any

Les dades relatives a les variables ocupació i nivell educatiu es publiquen des de l'any 2007 al 2017 seguint classificacions pròpies del MNP per a ambdues variables. A partir de l'any 2018 es produeix un canvi i aquestes variables passen a seguir la classificació

CNO-2011¹, en ocupació, i la CNED-2014², en el nivell educatiu. Addicionalment, també a partir de l'any 2018 es disposa de la variable relació amb l'activitat econòmica.

En la publicació de les taules de resultats s'analitza el detall de la informació per evitar que es puguin deduir dades confidencials de les unitats estadístiques.

Per a les peticions³ d'informació més específiques, l'IBESTAT estudia la viabilitat de les peticions d'explotació a mida demanades pels usuaris i es compromet a facilitar-les al més aviat possible, tenint en compte els mitjans disponibles.

7. Informació relacionada

1. Estadística de matrimonis publicada al web de l'IBESTAT
2. Demografia, Població i Cens anual publicats al web de l'IBESTAT
3. *INE: metodologia de les estadístiques del Moviment natural de la població*

1 Enllaç de l'INE per a la Classificació nacional d'ocupacions 2011 (CNO-2011): *Classificació nacional d'ocupacions 2011 (CNO-2011)*

2 Enllaç de l'INE per a la Classificació nacional d'educació 2014 (CNED-2014): *Classificació nacional d'educació 2014 (CNED-2014)*

3 Enllaç al formulari de contacte amb l'IBESTAT: <https://ibestat.es/formulario-de-contacto/>